

Alkohol patří mezi jedy, proti kterým neexistuje antidotum, proto nemůže být léčba urychlena

Účinek alkoholu na zvířata

Alkoholy jsou skupinou látek s charakteristickou chemickou strukturou. V organismu lidí i zvířat se vyskytují zcela fyziologicky, jsou součástí metabolických pochodů. Ve veterinárním a humánním lékařství mají svoje využití jako rozpouštědla, antiseptika a látky k dezinfekci.

Lidé pod pojmem alkohol většinou rozumějí etanol, tedy alkohol obsažený v nápojích. Alkoholické nápoje jsou vyhledávány pro schopnost povzbudit, což se dostavuje po vypití menšího množství. Při pokračující konzumaci se rychle objeví nežádoucí účinky, kterými organismus reaguje na počínající otravu. Mezi tyto projevy patří útlum činnosti centrální nervové soustavy (mozku), deprese dýchání, snížení tělesné teploty utlumením termoregu-

lačního centra, případně až celková ane-
stezie. Zmíněné účinky etanolu na člověka jsou srovnatelné s účinkem na zvířata. V tomto příspěvku chci popsat jeden odstrašující případ z veterinární praxe. Na pohotovostní službu bylo v brzkých ranních hodinách přivezeno štěně německého ovčáka - pes ve věku dvou a půl měsíce. Chovatel uváděl, že štěně bezdůvodně dlouho vylo a poté náhle upadlo do stavu úplné apatie. Apatii lze charakterizovat jako stav se sníženými

reakcemi na okolí, reakce mohou až úplně vymizet. Chovatel uvedl, že štěně mohlo doma pozřít nějakou chemikálii, ale že jeho další sourozenci jsou naprosto v pořádku a nejeví známky žádného onemocnění. Pohotovostní lékař provedl vyšetření zdravotního stavu a základní vyšetření krve. Z výsledků bylo nejdůležitější: nulová reakce štěněte na okolí, zpomalený pupilární reflex (zornice se při přímém osvětlení musí ihned stáhnout), silné slinění a zvýšená hladina glukózy. V nočních hodinách nebylo možno provést podrobnější vyšetření a nebylo známo, co způsobilo tak vážný zdravotní stav. Zahájena byla tedy pouze léčba pomocí infuzních roztoků. Infuzní roztoky doplňují tekutiny v cévním řečišti a „ředí“ případné toxické látky v krvi, podporují funkci ledvin a tím i vylučování zplodin močí z organismu.

Pouze na základě těchto informací a vyšetření nebylo možno stanovit diagnózu. Připadalo v úvahu více onemocnění, která způsobují poškození celého zdravotního stavu a zvýšenou hladinu glukózy v krvi. Následující ráno telefonoval lékař, který měl psa na starosti, jeho chovateli a snažil se získat více informací hlavně o možné otravě. Po chvíli chovatel podal překvapující zprávu o tom, že v noci byla jeho žena ve „špatném stavu“ a on viděl na zemi vyliitou láhev tvrdého alkoholu. Ležící štěně se nacházelo v blízkosti tohoto místa. Nebylo známo, jestli byl alkohol podán štěněti úmyslně, nebo zda se dostalo k vyliité láhvi a vypilo část obsahu ze země. Důležité však bylo, že lékař měl stanovenou diagnózu - intoxikace etanolem.

Alkohol patří mezi jedy, proti kterým neexistuje antidotum, proto nemohla být léčba urychlena. V poledne však bylo štěně již na první pohled zdravé a snažilo se olíznout každému kolemjdoucímu obličej.

Štěně bylo přivezeno v kritickém stavu a zřejmě na poslední chvíli. Prognóza jeho uzdravení byla nejistá až nepříznivá, přesto se s akutní otravou jeho mladý organismus dokázal vyrovnat. V tuto chvíli však nelze říci, jestli a jaké následky to zanechalo na jeho vnitřních orgánech, například na játrech, ledvinách a nervových buňkách.

Popsaný případ akutní otravy alkoholem u psa je snad dostatečným varováním, aby majitelé svým zvířatům z žádných důvodů alkoholické nápoje nepodávali. Zvířata mohou trpět příznaky uvedenými na začátku článku až silnou otravou jako zmíněný německý ovčák.

MVDr. Klára Bayerová